

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0312/2005

20. 10. 2005

ZPRÁVA

na téma „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“
(2005/2049(INI))

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Zpravodaj: Anders Wijkman

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	11
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ	17
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU.....	22
POSTUP.....	26

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

k tématu „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“ (2005/2049(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu (KOM(2005)0035),
 - s ohledem na Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (UNFCCC), který vstoupil v platnost dne 16. února 2005 poté, co byl ratifikován 152 státy a regionálními organizacemi pro hospodářskou integraci, které představují 61,6 % světových emisí skleníkových plynů (GHG) uvedených v příloze I z roku 1990 a téměř 90% světové populace, a s ohledem na postupy pro jeho provádění, které byly přijaty na konferencích stran v Bonnu (červenec 2001), Marrákeši (listopad 2001), Dillí (listopad 2002), Milánu (prosinec 2003) a Buenos Aires (prosinec 2004),
 - s ohledem na své návrhy usnesení k otázce změny klimatu, především usnesení ze dne 13. ledna 2005 o závěrech konference v Buenos Aires¹ a usnesení ze dne 12. května 2005 k semináři vládních expertů o změně klimatu²,
 - s ohledem na prohlášení 24 předních osobností světového obchodu zastupujících světové ekonomické fórum adresované summitu G8 v Gleneagles, zmiňující se mimo jiné o potřebě přijetí dlouhodobých cílů ke stabilizaci klimatu,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a stanoviska Výboru pro rozvoj a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A6-0312/2005),
- A. vzhledem k tomu, že změna klimatu je jedním z největších problémů 21. století se značnými nepříznivými ekologickými, hospodářskými a sociálními důsledky pro celý svět a i s možnými katastrofickými důsledky, a vzhledem k tomu, že změna klimatu se liší od ostatních problémů v oblasti životního prostředí, kterým čelíme,
- B. vzhledem k tomu, že jsou již patrné změny klimatu, např. tání polárního ledu a permafrostu a s největší pravděpodobností v podobě častějších a silnějších extrémních výkyvů počasí; vzhledem k tomu, že během posledního desetiletí vzrostly ekonomické ztráty v důsledku přírodních katastrof způsobených počasím ve srovnání s šedesátými léty šestinásobně,
- C. vzhledem k tomu, že stejně jako v minulosti i nyní nesou vyspělé země hlavní zodpovědnost za hromadění emisí skleníkových plynů v atmosféře, vzhledem k tomu,

¹ P6 _ TA(2005)0005

² P6 _ TA(2005)0117

že nestabilním klimatem budou pravděpodobně nejvíce postiženy rozvojové země, a vzhledem k tomu, že vyspělé země musí převzít hlavní zodpovědnost za pomoc zemím s nízkými příjmy, aby se této změně klimatu přizpůsobily, a to pomocí technologickou i finanční,

- D. vzhledem k tomu, že plné uplatňování Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a Kjótského protokolu všemi stranami má v boji se změnou klimatu zásadní význam, i když opatření nebudou plně účinná, dokud se nenajde globální řešení, na němž se budou podílet velká ekonomická seskupení odpovědná za velkou část znečišťujících emisí,
- E. vzhledem k tomu, že Kjótský protokol stanovuje, že jednání o určení závazků pro snížení emisí na období po roce 2012 mají být zahájena v roce 2005 a jedenáctá konference stran COP 11 a COP/ MOP 1 v Montrealu by proto měla tomuto úkolu věnovat zvýšenou pozornost,
- F. vzhledem k tomu, že v brzké době musí být stanoveny další cíle za účelem zajištění jistoty investic do energetických zdrojů s nízkým obsahem uhlíku, technologií s nízkými emisemi skleníkových plynů a obnovitelných energií a za účelem zabránění investicím do nekompatibilní energetické infrastruktury,
- G. vzhledem k tomu, že pro splnění hlavního cíle UNFCCC – zabránit nebezpečné změně klimatu – bude podle posledních vědeckých zpráv pravděpodobně nutné udržet koncentraci skleníkových plynů pod úrovní 500 ppm CO₂ eq, tzn. mírně nad současnou úrovní, a bude tedy nutné v blízké době výrazně snížit hladiny emisí;
- H. vzhledem k tomu, že investice do energetické účinnosti představují nejúčinnější způsob, jak dosáhnout snížení emisí uhlíku, a vzhledem k tomu, že EU má značné možnosti pro nákladově efektivní úsporu energie;
- I. vzhledem k tomu, že dopady na klima mohou být významně omezeny prostřednictvím lepšího plánování na úrovni Společenství,
- J. vzhledem k tomu, že je nezbytné mnohem intenzivněji zapojit občany do všeobecného úsilí v oblasti kontroly emisí a utváření udržitelnějších životních stylů;
- K. vzhledem k tomu, že se v mnoha členských státech i nadále zvyšují emise skleníkových plynů, a proto je třeba rychle přijmout opatření, aby EU dostala kjótským požadavkům;
- L. vzhledem k tomu, že náklady na opatření určená k omezení emisí skleníkových plynů vyváží výhody vyplývající z omezení nárůstu teploty zemské atmosféry nejvíce o 2°C*, neboť se tak zabrání škodám a ztrátám, které by jinak změna klimatu v celém světě způsobila,
- M. vzhledem k tomu, že překonání hospodářství založeného na fosilních palivech představuje historickou příležitost pro hospodářství; vzhledem k tomu, že se hospodářská příležitost nabízí rovněž rozvojovým zemím, které disponují obnovitelnými energetickými zdroji, ale momentálně nemají potřebné technologie pro jejich využití;

* oproti předindustriálnímu období

1. zdůrazňuje, že strategie EU pro zmírnění změny klimatu by měla vycházet ze sedmi následujících zásad:
 - stavět na klíčových bodech „Kjóta“ – na závazných cílech pro emise skleníkových plynů, celosvětovém systému „omez a obchoduj“ (cap & trade) a flexibilních mechanismech,
 - přijmout opatření pro zásadní snížení emisí na vlastním území, počínaje nejméně 20–30ti procentním omezením domácí produkce do roku 2020 za použití tržních stimulů a regulace s cílem posílit investice do účinnosti a/nebo do technologií s absencí uhlíku a s nízkým obsahem uhlíku;
 - aktivně se zasadit o zapojení dalších hlavních aktérů, především USA,
 - rozvíjet strategická partnerství se zeměmi jako Čína, Jižní Afrika, Brazílie a Indie, pomáhat jim při vývoji strategií pro udržitelnou energetiku a zajistit jejich účast v programu zaměřeném na zmírnění změny klimatu,
 - významně podporovat výzkum a inovaci technologií pro udržitelnou energetiku a odstranit „nečestné“ pobídky jako dotování fosilních paliv a zahrnování vnějších nákladů do ceny výroby energie, včetně nákladů spojených se změnou klimatu,
 - využívat evropské i vnitrostátní právní předpisy k podpoře větší energetické výkonnosti a snižování cen technologií, které omezují dopad na klima, podporovat mnohem větší přímé zapojení evropských občanů do úsilí o zmírnění změny klimatu, za předpokladu, že jim budou poskytovány podrobné informace o obsahu uhlíku ve výrobcích a v rámci poskytovaných služeb, přičemž je v budoucnu možné zavést systém individuálních obchodovatelných kvót;
2. vyzývá představitele EU, aby na konferenci COP 11 a COP/MOP1 předložili návrhy na budoucí klimatický režim, jehož hlavním cílem bude dosáhnout toho, aby nedošlo ke globálnímu oteplení o více než 2°C oproti předindustriálnímu období;
3. domnívá se, že budoucí režim má být založený na společných, avšak jasně určených odpovědnostech zaměřených na zužování a sblížování, na pokračujícím a postupně stále větším snižování emisí a na zapojení více zemí do úsilí o snižování emisí; zdůrazňuje, že veškeré cíle týkající se snižování emisí by měly být založeny na nejnovějších vědeckých poznatcích a měly by usilovat o to, aby s přiměřenou jistotou nedošlo k nárůstu celosvětové průměrné teploty o více než 2°C; dále zdůrazňuje, že všechna připravovaná opatření by měla zohledňovat efektivnost nákladů, a proto by mělo být dlouhodobým cílem vytvoření celosvětového trhu s uhlíkem na principu „omez a obchoduj“; dále konstatuje, že výpočet efektivnosti nákladů musí zahrnovat i náklady, které by si vyžádala nečinnost a očekávaný hospodářský přínos včasné akce a inovace stejně jako technologický výzkum, který sníží náklady na zmírnění změn klimatu;
4. vítá závěry ze zasedání Evropské rady v Bruselu ze dne 23. března 2005, především to, že vyspělé země mají usilovat do roku 2020 o snížení emisí o 15 až 30 %; trvá však na tom, že je nutné stanovit také dlouhodobé cíle, a navrhuje snížit emise o 60 až 80 % do roku 2050;
5. znovu připomíná, že EU může ušetřit až 40 % energie, avšak k dosažení tohoto záměru je třeba stanovit si závazné cíle;
6. upozorňuje na to, že při systematickém postupu by bylo možno do roku 2020 pokrýt 25 % spotřeby energie v EU z obnovitelných zdrojů energie;

7. zdůrazňuje, že účinné zmírnění změny klimatu si vyžádá zásadní změny v energetice a dopravě a tepelné konstrukci budov a že by se tyto změny měly stát hnací silou v rámci lisabonské strategie s cílem podpořit hospodářský růst a konkurenceschopnost; vyzývá EU k vytvoření strategie, která by z Evropy učinila energeticky nejvýkonnější ekonomiku na světě tím, že by stanovila cíle ročního omezení energetické náročnosti v řádu 2,5-3%;
8. uznává, že opožděné kroky zvýší riziko nepříznivých vlivů na životní prostředí a povedou k růstu nákladů; rovněž zastává názor, že celosvětové snižování emisí nesmí vést k jiným hrozbám; znovu zdůrazňuje svůj názor, že mechanismy čistého rozvoje a společné realizace (CDM/JI) nebo podobné finanční nástroje musí i nadále vylučovat činnosti v jaderné oblasti;
9. zastává názor, že boj proti změně klimatu vytváří přínosy pro společnost i pro životní prostředí a přispívá k dosažení cílů lisabonského procesu a rozvojových cílů tisíciletí; je přesvědčen, že investice do obnovitelných energií a jejich vývoj přinesou nové možnosti pro zemědělství a lesnictví, více pracovních příležitostí, lepší zdraví, zvýšený rozvoj regionů, lepší využití místních a regionálních zdrojů a existujících vyspělých technologií a méně chudoby;
10. požaduje, aby EU vyvinula větší úsilí ve vývoji slibných technologických řešení ve spolupráci s dalšími předními globálními ekonomickými uskupeními;
11. zdůrazňuje, že mnohé technologie pro snížení emisí skleníkových plynů již existují, avšak při jejich zavádění na trh se musí čelit mnoha překážkám a v neposlední řadě i nečestným pobídkám, jako je např. dotování fosilních paliv; vyzývá proto Komisi, aby navrhla právní úpravu, která takové podpory zruší a místo nich vytvoří vstřícnou strukturu pobídek pro lepší využití energeticky účinnějších technologií, technologií s nízkým obsahem nebo absencí uhlíku, a v rámci EU vyzývá k aktivnímu zadávání veřejných zakázek s cílem snížit náklady na zavádění těchto technologií; dále požaduje, aby se vedle sedmého rámcového programu na výzkum možností zmírnění změn klimatu věnovala pozornost tzv. programu Crash na podporu výzkumu a modernizace udržitelné energetiky a územního plánování, který se podobá americkému programu Appolo z šedesátých let;
12. vybízí Komisi, aby – vzhledem k tomu, že značná, ne-li převážná, část energetické infrastruktury EU bude v příštích desetiletích nahrazována – předložila návrhy zajišťující, že veškeré investice do energetické infrastruktury EU budou používat nejlepší dostupné technologie s nízkou nebo nulovou produkcí emisí z fosilních paliv;
13. konstatuje, že investice do úsporných opatření a technologií využívajících obnovitelné přírodní zdroje představují hlavní alternativy pro zmírnění změny klimatu; zároveň zdůrazňuje, že je nezbytné rozvíjet technologie zachycování a skladování uhlíku, a to v neposlední řadě v regionech se zmenšujícími se zásobami uhlí;
14. vyzývá Komisi a členské státy, aby vyjasnily a upřesnily informace k případné reformě CDM a jeho mechanismů s cílem prohloubit jeho zavádění a podpořit širší zapojení soukromého sektoru, jež bude impulsem vývoje i po roce 2012;
15. upozorňuje na potřebu napomáhání rozvoji nových technologií pro vesmírné systémy analyzující přírodní katastrofy z vesmíru, které mohou tyto katastrofy předvídat

a zmírňovat jejich ničivé důsledky;

16. zastává hledisko, že složitost výzkumu a technologického vývoje, které si změna klimatu a ochrana před přírodními katastrofami žádá, jakož i jejich přeshraniční rozměr, vytváří potřebu pro hledání evropských vzorců, které by přesahovaly zásadu regionální a vnitrostátní subsidiarity;
17. Vyzývá představitele zemí EU, které tak doposud neučinily, aby přispěly do doplňkových fondů, aby CDM EB mohl plnit svůj mandát a stal se funkčním a účinným mechanismem;
18. zdůrazňuje, že vývoj v oblasti dopravy je rozhodující, jelikož asi 30 % emisí CO₂ v rámci Společenství pochází z dopravy, z čehož přibližně 85 % připadá na silniční dopravu; zdůrazňuje, že železniční doprava je energeticky mnohem výhodnější než silniční doprava; lituje, že automobilový průmysl pravděpodobně nesplní cíl 140 gm/km během časového období stanoveného současnou dobrovolnou dohodou; z tohoto důvodu požaduje politiku přísných opatření ke snížení emisí z dopravy, včetně stanovení závazných hodnot pro emise CO₂ na 80-100 gm/km pro nová vozidla, které mají být dosaženy ve střednědobém horizontu obchodováním s emisemi mezi výrobci automobilů, a na základě dalších opatření jako např. stanovení rychlostního omezení, dopravních poplatků a daňových pobídek pro celou EU, zároveň s podporou rozvoje železniční dopravy a veřejné dopravy obecně; dále naléhá na Komisi, aby novými způsoby ozřejmila, jak doprava znečišťuje životní prostředí emisemi CO₂, a aby předložila návrhy na stabilizaci nebo omezení dopravy v Evropské unii do roku 2010 oproti současnému stavu;
19. se znepokojením pozoruje nárůst nákladní dopravy a vyzývá Komisi, aby vypracovala odhad emisí CO₂ pocházejících z nákladní dopravy a aby navrhla, jak převést velkou část nákladní silniční přepravy na přepravu šetrnější k životnímu prostředí; vyzývá Komisi, aby v rámci revize Evropského programu pro změnu klimatu (ECCP) předložila návrh na vybudování „transevropské nákladní vysokorychlostní železniční sítě“, která by vyřešila roztržitost sítí pro nákladní dopravu a odstranila zbývající překážky v infrastruktuře; rovněž vyzývá, aby zvažila stanovení závazných cílů pro emise CO₂ u nákladních automobilů; vyzývá Komisi, aby prozkoumala přínos, jaký by pro zmírnění změn klimatu mělo povolení dlouhých kamiónů švédského/finského typu; a co nejdříve předložila zprávu o svých zjištěních;
20. opětovně opakuje svůj požadavek, aby byly emise z mezinárodní letecké a námořní dopravy zahrnuty do cílů omezování emisí od roku 2012;
21. podporuje zavedení ekologických daní na úrovni Společenství; zdůrazňuje, že tyto daně, podobně jako ostatní tržní nástroje, jsou nezbytným prostředkem účinné politiky omezování znečištění; vyzývá Komisi k předložení návrhů a členské státy k zavedení první evropské ekologické daně nejpozději do roku 2009;
22. podporuje návrh Komise na tematickou strategii městského životního prostředí, jejímž cílem je zlepšení kvality městského prostředí, zejména kvality vzduchu; v souvislosti se změnou klimatu zastává hledisko, že by měly být upřednostněny dvě oblasti politik: rozvoj služeb veřejné dopravy, která používá čisté nebo méně znečišťující technologie, a podpora udržitelných, konstrukčních metod vysoké environmentální kvality (HEQ);

23. zastává názor, že EU a její členské státy musí opětovně zhodnotit a přehodnotit své nástroje Společenství pro plánování v zájmu omezení dopadu na klima, zejména s ohledem na nové investice do dopravy a do nových obytných a průmyslových oblastí a jejich plánování.
24. aby EU ukázala jasné vedení ještě před jednáními v roce 2012, vyzývá Komisi, aby předložila konkrétní legislativní návrhy na rozšíření působnosti směrnice o stavbách a aby aktualizovala směrnici o užívání biopaliv tak, aby zahrnula nejnovější technologie rozložitelných biopaliv (jako je MTHF, etyl levulinát atd.), aby zavedla v rámci celé EU povinné společné standardy pro tato nová paliva a vytvořila pobídky pro vozové parky, které budou používat biopaliva, a aby v rámci přezkoumání Evropského programu pro změnu klimatu stanovila minimální poměry složek ve směsích;
25. vyzývá orgány Evropské unie, aby zajistily, že strukturální fondy se zaměří na udržitelný rozvoj a zajištění sociálního bydlení jako na prioritní oblasti;
26. konstatuje, že letecká doprava je odpovědná za 4 až 9 % celosvětových emisí skleníkových plynů a že emise pocházející z letecké dopravy narůstají ročně o 3 %; zdůrazňuje důležitost stanovení přísných cílů pro snížení emisí v sektoru letecké dopravy; naléhá na Komisi, aby podnikla rozhodné kroky pro omezení vlivu letecké dopravy na životní prostředí tím, že vypracuje pilotní systém obchodování s emisemi na období 2008 – 2012, který se bude vztahovat na všechny lety směřující na letiště a z letišť EU a současně zavede nástroje pro řešení celkového dopadu letecké dopravy na klima; zároveň vyzývá k úsilí o řešení problému emisí z námořní dopravy;
27. vyzývá Komisi, aby zřetelně vytyčila cestu k ekonomice produkující malé množství CO₂ a vypracovala plán postupu, který mimo jiné ukáže, co lze očekávat od vodíku a obnovitelné energie; vyzývá Komisi, aby zároveň pojmenovala veškeré překážky ve vývoji a aplikaci nových a čistých technologií;
28. domnívá se, že rychlý rozvoj využití biomasy a podpora výroby energie z obnovitelných zemědělských zdrojů se musí stát prioritou při určování nových cílů zemědělské politiky Společenství spolu s vyváženým přístupem k výrobě potravin; zdůrazňuje, že výroba energie z biomasy musí být upravena tak, aby byla jak efektivní z hlediska získávání energie, tak ekologicky udržitelná;
29. upozorňuje na potřebu soustředit výzkum a preventivní opatření do více oblastí, aby se zabránilo dopadům na lidské zdraví a bezpečnost, záplavám, suchu, požárům – zejména v zalesněných a chráněných územích – snižování biologické rozmanitosti a ekonomickým ztrátám; vyzývá členské státy a Komisi, aby braly v úvahu význam lesnictví a zemědělství pro pohlcování uhlíku, zpomalování půdní eroze, pro tvorbu zdrojů a regulaci klimatu;
30. v zájmu zajištění rovných podmínek ne mezinárodním poli, vyzývá Komisi a členské státy, aby zvážily možnost navržení sektorových cílů pro energeticky náročný vývozní průmysl v zemích, které nepřijaly žádné závazky k povinnému omezení emisí, jakožto dodatek k závazným emisním cílům pro vyspělé země; dále Komisi žádá, aby přezkoumala možnost propojení systému emisního obchodování EU s trhy třetích zemí; vyzývá Komisi, aby se aktivně zapojila do dialogu s podniky v každém průmyslovém odvětví a posoudila, jaké změny ve výrobě, spotřebě a dopravě mohou a musí být

podporovány v zájmu omezení emisí skleníkových plynů v Evropské unii;

31. vyzývá Komisi, aby se v rámci úsilí o zmírnění změny klimatu vážně zabývala problémem parazitnictví; vyzývá Komisi a členské státy, aby prozkoumaly možnost zavedení hraničních vyrovnávacích opatření na obchod, kompenzujících krátkodobé výhody, které by mohli získat výrobci ve vyspělých zemích, které neuplatňují žádná omezení na produkci uhlíku; zdůrazňuje, že mezinárodní obchodní modely mají značný vliv na klimatické změny; vyzývá proto WTO, aby do své práce začlenila mechanismus udržitelného rozvoje;
32. domnívá se, že v rámci revize systému ETS a jeho případného rozšíření by měl být kvůli vážným nedostatkům důkladně přezkoumán princip ochrany předchozího stavu (tzv. grandfathering) a měly by být zváženy alternativní možnosti jako např. určování standardů (tzv. benchmarking) a aukce, a to na základě zpětného určení; dále je nutné přehodnotit národní kvóty pro emise v důsledku rostoucího přeshraničního obchodu, především s elektrickou energií;
33. doporučuje, aby EU vytvořilo konkrétní politiku pro spolupráci s rozvojovými zeměmi v oblasti klimatických změn; konstatuje, že začlenění hledisek klimatických změn do širších rozvojových politik vyžaduje vytvoření a zavedení řady nástrojů; hlavními prioritami v této oblasti jsou zemědělství a bezpečnost potravin, dvě oblasti, které jsou vůči klimatu nejcitlivější; dále se domnívá, že vzhledem k tomu, že mnoho rozvojových zemí v Asociaci malých ostrovních států (AOSIS) je velmi závislých na cestovním ruchu, je další klíčovou otázkou hospodářská diverzifikace; při působení proti klimatickým změnám je zásadní problematikou doprava, sociální plánování a energetika; konstatuje, že mezi další priority patří předcházení katastrofám a připravenost na ně;
34. vítá vytvoření informačního systému Komise o životním prostředí pro životní prostředí a udržitelný rozvoj Afriky, založený na satelitních technologiích a technologiích počítačového zpracování map, který pomůže rozvojovým činnostem úřadu ECHO; doporučuje prozkoumat, zda je možné rozvinout a rozšířit strukturu Komise tak, aby zahrnovala síť pro pozorování klimatických změn.
35. zdůrazňuje, že pokud jde o účast rozvojových zemí na budoucím klimatickém systému, musí EU jasně uznat, že prioritou těchto zemí je chudoba a rozvoj; rozvojových cílů tisíciletí však nebude možno nikdy dosáhnout, pokud nebude řádně řešena problematika životního prostředí, k níž patří např. klimatické změny; udržitelný rozvoj a potírání chudoby by měly zůstat obecným rámcem, v němž by byly rozvojové země povzbuzovány k tomu, aby přijímaly politické programy a opatření zohledňující problematiku klimatických změn, ať už za účelem jejich přizpůsobování nebo zmírňování;
36. podporuje proto vytvoření nového uceleného politického řešení, které by zlepšilo životní podmínky již tak zranitelného obyvatelstva prostřednictvím globální strategie rozvoje s odpovídající hospodářskou pomocí; navrhuje, aby tato nová strategie byla založena na spojitosti mezi klimatickými změnami, správou přírodních zdrojů, předcházení katastrofám a odstraňováním chudoby.
37. zdůrazňuje, že všechny rozvojové země mají právo na hospodářský rozvoj; zdůrazňuje, že Evropská unie a další vyspělé země musí pomáhat rozvojovým zemím při vývoji

udržitelných technologií; rozvojové země však nemusí opakovat stejné způsoby znečišťování jako vyspělé země; věří, že pravidla mechanismu čistého rozvoje musí být změněna, aby dostala požadavkům udržitelného rozvoje; navrhuje, aby se úvěrové priority mezinárodních finančních institucí jakož i pomoci EU změnily ve prospěch podpory obnovitelné energie a energetické účinnosti; navrhuje proto multilaterální iniciativu „udržitelná energetika“ („Sustainable Energy“), do níž by byla zapojena EU a země jako Čína, Indie, Brazílie, Jižní Afrika atd. a některé velké korporace spjaté se sektorem energetiky, jejímž společným cílem by bylo zavedení úzké spolupráce v oblasti technologií s důrazem na energetiku a dopravu po vzoru nedávno uzavřeného partnerství mezi EU a Čínou v oblasti klimatických změn;

38. vyzývá Komisi, aby v rámci technologické spolupráce se zeměmi uvedenými v příloze B a v rámci přezkumu dohody z Cotonou pomohla vládám těchto zemí změnit jejich národní energetické strategie tak, aby se minimalizovala jejich závislost na dovážených fosilních palivech, aby využívaly výsledků technologického pokroku, jmenovitě v oblasti obnovitelné energie, zejména biomasy, a aby jim pomohla v naplňování rozvojových cílů tisíciletí OSN;
39. trvá na potřebě zvýšit finanční pomoc pro nejméně rozvinuté země, aby se mohly přizpůsobit klimatickým změnám; v této souvislosti považuje úsilí o zachování lesů, především tropických pralesů, za nezbytné jak pro zmírnění změny klimatu, tak pro přizpůsobení se mu a vyzývá proto Komisi, aby tuto potřebu považovala za prioritu v rámci své rozvojové spolupráce;
40. vyzývá Komisi, aby provedla studii proveditelnosti a výhod vytvoření systému osobních obchodovatelných emisních kvót v zájmu zapojení občanů a působení na spotřební návyky jednotlivců;
41. vyzývá evropské orgány, aby šly příkladem tím, že sníží emise skleníkových plynů v různých oblastech svých činností, jako např. hospodárnějším využíváním energie v kancelářských budovách a při užívání veškerého vybavení, snížením emisí uhlíku při cestování atd.; zvláštní pozornost by měly věnovat cestám poslanců, a tudíž znovu zvážit dvojí umístění Evropského parlamentu, vozy s nízkými emisemi uhlíku pro cestovní službu atd.;
42. vyzývá Komisi, aby zahájila iniciativy na úrovni EU s cílem zvýšit povědomí občanů o vlivu nevhodné spotřeby a produkce na změnu klimatu;
43. uznává a podporuje řešení založená na informačních a komunikačních technologiích určená k oddělení ekonomického růstu od energetické a materiální spotřeby a dopravy, čímž přispívají k udržitelnější společnosti; vyzývá Komisi, aby navrhla politická opatření, která by za pomoci informačních a komunikačních technologií urychlila pokrok v oblastech stavebnictví, dematerializace, dopravy a posunu od výroby ke službám;
44. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a sekretariátu UNFCCC se žádostí, aby jej poskytly všem smluvním stranám mimo EU.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Climate change is different from any other environmental problem we face. The main reason is that the climate system is non-linear in character, with positive feed-backs. Once we pass a certain level of green-house gas concentration (GHG) in the atmosphere, the whole system is likely to undergo drastic change. Globally intolerable impacts with disastrous consequences may occur, like annual material damages due to extreme weather events in the range of hundreds of billions of dollars, tens of millions of people being displaced, severe heat waves, large-scale change of crop and species distribution etc.

Developing countries are likely to be the hardest hit. The poor are much more vulnerable to phenomena like floods, storms and droughts. In some regions a drier climate will lead to food production losses. Adding to that, large regions in the South will be seriously affected by rising sea levels.

In spite of its different character, climate change is still mostly seen as an environmental problem and mainly the responsibility of the environment ministers. This has to change. Climate change has serious implications, not only for ecosystems, but for the economy as a whole, for public health, water and food security, migration etc.

The Communication of the Commission on “Winning the Battle against Global Climate Change” contains a wealth of useful information and a number of forward-looking proposals. However, given the seriousness of the problem, the Commission proposal would have benefited from a greater sense of urgency. A stabilization of the GHG in the atmosphere is a formidable challenge and will require significant behavioural changes of a type not yet seriously considered.

Living up to the Kyoto requirements is the first priority for the EU. In too many Member States, emissions are far beyond their Kyoto commitments. We should not be surprised. Most of the cuts in carbon emissions within the EU so far are the result of the closing down of old inefficient coal-powered plants, primarily in the UK and Germany. Hence, strong policy measures have to be implemented shortly so as to guarantee that the EU really meets its Kyoto objectives.

But Kyoto is only a first modest step. We have to bring about significant cuts in our GHG emissions in the EU beyond 2012. Although significant, EU emissions only make up around 14% of total GHG emissions. Hence our further efforts risk to become futile if they remain isolated.

The problem of climate change cannot be effectively tackled without the active engagement of all major actors. The decision by the US administration not to ratify the Kyoto Protocol was a major blow to international cooperation on climate change. The role of the US is critical. Its active participation is seen as indispensable in order to engage developing countries more fully in mitigation efforts.

The Communication rightly stresses the need to include sectors that are not part of the Kyoto framework, notably aviation and maritime transport, as well as analyzing in more detail how

different forms of land-use regimes influence the climate system. A strong plea is also made for the deployment of new technologies, including efforts to boost energy efficiency.

The UN Framework Convention on Climate Change makes staying within ecological limits its "ultimate objective", with GHG concentrations to be stabilized "at a level that would prevent dangerous anthropogenic [human made] interference with the climate system". The EU has interpreted this objective to mean that "a sustainable EU climate change target should limit global temperature increase to no more than 2 degrees Celsius above pre-industrial levels". When this target is translated into a specific level of GHG concentration in the atmosphere, the advice from experts is that a stabilization at a level below 500 ppm CO₂ eqv, ought to be the aim. Such a level is not far from the present value, which shows the urgency of the situation.

The Commission has indicated that reductions of at least 15% in global emissions by 2050, compared to 1990 levels, will be needed. This level of ambition appears too low. A reduction in the range of 25-30% is most probably needed if the goal is to avoid dangerous climate change.

EU heads of State and government agreed in March 2005 that "reduction pathways for the group of developed countries in the order of 15-30% by 2020 compared to the baseline envisaged in the Kyoto Protocol and beyond" in the spirit of the conclusions of the previously held Environment Council should be explored with other countries. Building on that the EU should consider a reduction target for 2050 in the range of 60-80%.

Climate change mitigation is largely an energy issue. However, there are other strong elements calling for a major re-orientation of the energy system. Nobody can tell with certainty whether or not the rapidly rising price of oil is an indication of the exhaustion of resources. Many independent analyses, however, point in this direction and predict that the maximum of production could be reached very shortly.

World energy demand is expected to grow in the years ahead. Supplying ever increasing amounts of energy present a major challenge, requiring new supply and demand technologies.

The present energy system has proved inadequate also in other respects. It has done little for poverty alleviation. Fulfilling the Millennium Development Goals will require access to modern forms of energy for the 2 billion people who presently are lacking clean and safe fuels and have no electricity. Local and regional environmental problems are another major reason to replace the present energy system. Such problems have serious impacts on health and impose direct economic costs for society; estimates for China are in the order of 7% of its GDP.

The main technologies needed for a sustainable energy system have been identified and developed. They include a variety of alternatives for demand-side management and energy supply. Scientists at Princeton have identified fifteen existing technologies that, over the long-term, each could prevent 1 billion tons a year worth of carbon emissions (current emissions rate around 7 Gtons C/year), thereby countering the argument that major new technologies need to be developed before significant mitigation of emissions can begin.

The fact that a large number of alternative technologies actually exist does not mean that they are diffusing spontaneously. There are many barriers to change, such as lack of information, perverse subsidies, poor incentives, obsolete regulation, insufficient technical capabilities, high costs etc. These kinds of problems are well documented inside the European Union, but they hold true as well in the context of most developing countries.

A significant increase in research funding is needed - both to help to bring about breakthroughs in new technology areas and to help to bring down costs. The proposed new Framework Program for Research within the EU represents an increase in funding, but the resources proposed for alternative energy are far from satisfactory. A Crash Programme for research and innovation in sustainable energy is needed.

When industrialised countries (IC) approach developing countries (DC) on climate change mitigation they are often perceived as trying to limit economic development in these countries. DCs rightly stress that ICs never had to care about GHG emissions during their modernisation. For the future a truly comprehensive approach is therefore needed to bring about the necessary cooperation with DCs.

DCs have initially been involved in efforts to limit GHG emissions through the Clean Development Mechanism (CDM) and the Global Environmental Facility. Although useful instruments, they represent a far too modest effort in relation to the magnitude of the challenge. What is proposed here is to develop a strategic partnership with the more advanced developing countries (to start with China, India, Brazil, South Africa and Indonesia). A Sustainable Energy Initiative in a multilateral context, involving as well the European Union and some major energy-related corporations is proposed. This Initiative should address the energy problems starting from the needs for energy services to reach the Millennium Development Goals (MDG) as well as to fuel economic development, while at the same time protecting the environment (including ambitious climate change mitigation).

A special case is related to the so-called "leapfrogging", i.e. the adoption in a DC of an advanced technology, sometimes not yet widely adopted in IC. Such solutions may be the most appropriate in the context of DC's for a number of reasons. One seemingly effective way to make sure technology "leapfrogging" happens would be for the EU, and hopefully other OECD countries to help finance the cost differential between investing in a new, advanced technology and a conventional one.

For many people climate policy is seen primarily as a cost issue and a constraint on growth. Seen this way, the post-2012 discussions will become very difficult. It may sound naive to some, but it ought to be possible to reframe the debate on global warming and see it more as an opportunity for Europe rather than a problem. No doubt there are costs involved. But there are clear benefits as well – for society at large, but also for individual businesses. There are, for instance, many examples of companies which have cut emissions substantially and at the same time made huge savings.

The challenge will be to provide a policy framework to encourage companies to make use of the opportunities that do exist, both to use energy more efficiently and to invest in carbon-free or low-carbon technologies. There is an obvious link to the Lisbon Strategy. The environmental technology sector is already growing annually by 5% - estimated at over €500

billion in 2003. Why not let the necessary transformation of our energy and transportation systems be a strong lever in the Lisbon strategy, to boost growth and competitiveness as well as to export growth for the EU.

In a recent statement leading British business leaders urged governments to develop a more ambitious policy on climate change. To delay action is, the statement reads, likely to significantly increase the costs of mitigation. The business leaders suggest that targets for emissions reductions and trading ought to be set now for the year 2025. Moreover, they encourage governments in Europe to do away with inconsistencies and perverse incentives that undermine climate policy. Governments are also urged to assess the impact on carbon emissions of all new legislation and to use public procurement to stimulate markets for new and existing low-carbon technologies.

A future climate action programme has to encompass all major sectors of the economy. The first priority should be to greatly enhance energy efficiency. The potential is huge. The Commission green paper on energy efficiency includes good suggestions but must be complemented, not least in the area of transport. The incentives structure of the economy is crucial, but the same goes for access to finance and greatly enhanced knowledge among companies and households regarding available technologies.

Europe has to change the way it generates electricity. Fossil fuels subsidies must be removed (presently in the range of 25 billion € per year) and invested instead in renewable energy sources. Combined heat and power has to be enhanced. The transport sector remains a difficult area in which to reduce emissions. A combination of measures should be considered. Mandatory targets for fuel efficiency for new vehicles have to be introduced. A realistic goal for 2012 should be a maximum of 120 g CO₂/km for the average vehicle sold. The production of alternative fuels must be boosted. Recent developments in the production of biofuels are promising, e.g. through combined food and bio-fuels production and bio-diesel production in the tropics (using tropical vegetable oils). While bio-fuel production should be greatly encouraged through a reorientation of the present support systems within the CAP, the EU should also be open to increased imports from developing countries as well. The import levy on ethanol for instance has to be abolished.

The European Emissions Trading Scheme (ETS) is a major achievement. It provides a policy tool whose main aim is cost-effectiveness. The system will be reviewed next year. Already at the present time a few comments are in place. One common view is that to get the most out of the ETS, it should not be restricted to major plants but extended to other sectors such as aviation. Extending the current downstream approach i.e. focussing on single emission sources, would however not be feasible for most other sectors such as SMEs or households. Rather, as suggested by German scientists, an up-stream approach focussing on the beginning of the fuel chain would be more suitable. In the future the most efficient way to expand the ETS is to ensure that the emission credits are not allocated via grandfathering but through benchmarking and/or auctioning on a gradually diminishing EU “bubble”.

Another important comment is related to the difficulties of competition that may be encountered by many energy-intensive industries that are subject to fierce international competition. Hence the urgency to encourage other major actors to join the ETS and to consider ways of ensuring, as much as possible, a level-playing field.

A final comment is pertaining to the present system of national quotas within the burden-sharing agreement within the EU. It is difficult to see how this could be maintained in a situation where there is more and more cross-border trade, notably of electricity.

5. 9. 2005

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k tématu „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“

(2005/2049(INI))

Navrhovatel: Paul Vergès

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. je si vědom toho, že ke klimatickým změnám dochází a že jsou způsobeny lidskou činností; proto je nezbytné přizpůsobit se rostoucí průměrné teplotě na Zemi; přesto zdůrazňuje, že ke zmírnění účinků klimatických změn je zapotřebí účinnějších opatření;
2. upozorňuje na skutečnost, že kombinace klimatických změn, demografického vývoje a globalizace a jejich vzájemné posilování předznamenávají nebyvalé období nestability v dějinách lidstva; tím je zdůrazněna potřeba zmenšit rozpory mezi rozvojovým světem a zbytkem planety a vymýtit chudobu;
3. zdůrazňuje, že v boji proti klimatickým změnám musí spolupráce s rozvojovými zeměmi vycházet z potírání chudoby;
4. uznává, že rozvojové země jsou klimatickými změnami ovlivněny nejvíce a že jejich ekonomiky jsou často závislé na malém počtu hospodářských aktivit, které mohou být klimatickými změnami nepřiměřeně ovlivněny; to se týká především malých ostrovních států; dále uznává, že zmírnění klimatických změn v rozvojových zemích a přizpůsobení se jim by v rozvojové politice EU mělo být úkolem prvořadého významu; vyzývá Komisi a členské státy, aby se vyjádřily k tomu, jak v souvislosti s politickým prohlášením, učiněným v Bonnu v červenci 2001, plní tento cíl i své finanční závazky, a to posilováním spolupráce s rozvojovými zeměmi v oblasti klimatických změn z hlediska rozpočtu ve výši 410 milionů USD s platností od roku 2005;
5. vítá výsledky summitu G8 v Gleneagles a úsilí, které plánuje britské předsednictví EU

v boji proti globálním klimatickým změnám; přesto vybízí k dalším opatřením při řešení otázky klimatických změn;

6. doporučuje, aby EU vytvořilo konkrétní politiku pro spolupráci s rozvojovými zeměmi v oblasti klimatických změn; konstatuje, že začlenění hledisek klimatických změn do širších rozvojových politik vyžaduje vytvoření a zavedení řady nástrojů; hlavními prioritami v této oblasti jsou zemědělství a bezpečnost potravin, dvě oblasti, které jsou vůči klimatu nejcitlivější; dále se domnívá, že vzhledem k tomu, že mnoho rozvojových zemí v Asociaci malých ostrovních států (AOSIS) je velmi závislých na cestovním ruchu, je další klíčovou otázkou hospodářská diverzifikace; při působení proti klimatickým změnám je zásadní problematikou doprava, sociální plánování a energetika; konstatuje, že mezi další priority patří předcházení katastrofám a připravenost na ně;
7. podporuje mezinárodní spolupráci a zapojení rozvojových zemí do řešení klimatických změn; nicméně vyzývá k náležitému uplatňování technologické spolupráce, k rozvoji obnovitelné energie, k přípravě programů pomoci při katastrofách a programů k zajišťování vody a k převodu dostatečné finanční pomoci ze strany EU; doporučuje, aby bylo pravidelně konzultováno Smíšené parlamentní shromáždění AKT–EU a vyzývá k jeho aktivní účasti při vypracovávání takových návrhů;
8. doporučuje zabývat se problémem neúčasti na činnostech ke zmírnění klimatických změn;
9. domnívá se, že je důležité, aby EU zdůraznila výši nákladů, které vzniknou, pokud neučiníme nic proti snížení emisí, které mají vliv na klima, protože znalost těchto nákladů může zvýšit motivaci ke snížení emisí a skleníkových plynů;
10. zdůrazňuje, že je důležité zabývat se otázkou pozorování klimatu, jeho zranitelností a dopadem, neboť to jsou důvody proč podniknout kroky vůči klimatickým změnám; ve většině rozvojových zemí je takové pozorování nedostatečné; poznamenává, že obdobně neexistuje dostatek meteorologických pozorování a že není možné se řádně přizpůsobit, budou-li chybět soubory údajů o rizicích, zranitelnosti a dopadech klimatu; vítá „evropskou iniciativu pro globální monitorování životního prostředí a bezpečnosti“ (GMES) – iniciativu Komise a Evropské kosmické agentury, která bude zahájena v roce 2008 a jejímž záměrem je podporovat politické cíle Unie týkající se udržitelného rozvoje a politické správy; doporučuje, že obecně je třeba, aby spolupráce v této oblasti byla součástí takových mezinárodních iniciativ, jako jsou Globální systém pro pozorování klimatu (GCOS) a Globální systém systémů pro pozorování Země (GEOSS);
11. vítá vytvoření informačního systému Komise o životním prostředí pro životní prostředí a udržitelný rozvoj Afriky, založený na satelitních technologiích a technologiích počítačového zpracování map, který pomůže rozvojovým činnostem úřadu ECHO; doporučuje prozkoumat, zda je možné rozvinout a rozšířit strukturu Komise tak, aby zahrnovala síť pro pozorování klimatických změn.
12. domnívá se, že udržitelný rozvoj musí být nedílnou součástí rozvojové práce EU; vyzývá Komisi, aby k účinné integraci udržitelného rozvoje přispěla vytvářením kapacit v EU, OSN, dárcovských zemích a přijímajících zemích; především je potřeba se zasadit o rozvoj dovedností, vzdělání a výměnu zkušeností;

13. zdůrazňuje, že mezinárodní obchodní modely mají značný vliv na klimatické změny; vyzývá proto WTO, aby do své práce začlenila mechanismus udržitelného rozvoje;
14. zdůrazňuje, že je třeba zásadně zdokonalit přípravu na přírodní katastrofy související se stávající proměnlivostí klimatu a s jeho potenciálními budoucími změnami v rozvojových zemích, jako například v zemích AKT, jak ukázaly dramatické důsledky hurikánu Jeanne ze dne 19. září 2003; domnívá se, že je třeba podniknout kroky související nejenom s meteorologickým pozorováním, ale také s rychlostí reakce místních orgánů a informovanosti obyvatelstva;
15. navrhuje, aby byly přijaty strategie předcházení konfliktům a omezování katastrof, a to se zvláštním zřetelem na omezování politické nestability v rozvojových zemích v důsledku změn klimatu/ekosystému, které budou zahrnovat zvláštní podporu pro správu a budování kapacit v Africe;
16. zdůrazňuje, že Komise by měla usilovat o aktivní účast rozvojových zemí prostřednictvím své komunikační strategie ke klimatickým změnám a ujmout se iniciativy při šíření informací pomocí kanálů AKT - EU a současně vzít v úvahu evropské periferní oblasti, které sousedí s mnoha zeměmi AKT a často se potýkají s podobnými otázkami udržitelného rozvoje;
17. zdůrazňuje, že stěžejní úloha IPCC (Mezinárodního panelu pro klimatické změny), která je základem vědeckého konsenzu o klimatických změnách, není ve sdělení dostatečně zohledněna; zdůrazněna by měla být také účast rozvojových zemí na jeho práci a na výzkumu obecně;
18. zdůrazňuje, že pokud jde o účast rozvojových zemí na budoucím klimatickém systému, musí EU jasně uznat, že prioritou těchto zemí je rozvoj; rozvojových cílů tisíciletí však nebude možno nikdy dosáhnout, pokud nebude řádně řešena problematika životního prostředí, k níž patří např. klimatické změny; udržitelný rozvoj a potírání chudoby by měly zůstat obecným rámcem, v němž by byly rozvojové země povzbuzovány k tomu, aby přijímaly politické programy a opatření zohledňující problematiku klimatických změn, ať už za účelem jejich přizpůsobování nebo zmírňování; konstatuje, že rozvojové cíle by v tomto ohledu měly přihlížet ke dvěma různým podmínkám;
 - a) je třeba, aby nevedly k dalšímu zhoršení kvality života místních obyvatel a musí odrážet rozvojové cíle tisíciletí; domnívá se, že v příslušných oblastech musejí rozvojové země za tímto účelem stanovit a uplatnit politiky přizpůsobení, musejí se však zároveň, pokud jde o zmírňování, vyvarovat slepých uliček, ve kterých již uvízly takzvané vyspělé země, například v oblasti pozemní a letecké dopravy; domnívá se, že rozvojové země mají historickou příležitost, které by měly využít, přičemž rozhodnutí o investicích v příštích desetiletích budou mít rozhodující význam při přechodu na budoucí technologie s nízkými uhlíkovými emisemi;
 - b) rozvojové země by v rámci svých možností a aniž by došlo ke zpomalení jejich rozvoje, měly přispět také k obecnému úsilí o zmírnění klimatických změn; konstatuje, že by to znamenalo další výhodu pro většinu rozvojových zemí, které

jsou v současnosti velmi závislé na ropě, a proto se potýkají s vysokými náklady na energii: jakékoli omezení spotřeby energie a širší využití alternativních zdrojů energie by proto bylo velmi prospěšné; zdůrazňuje, že mechanismus čistého rozvoje (CDM) vycházející z Kjótského protokolu může k dosažení tohoto cíle přispět, a proto by měly být zkoumány způsoby, jak jej rozvíjet i po prvním závazném období Kjótského protokolu, zejména hledáním způsobu, jak snížit náklady a zvýšit účinnost postupu nutného ke schválení projektů CDM; konstatuje, že jeho úspěšné zavedení vyžaduje větší finanční podporu ze strany evropských zemí, aby bylo možno vyřešit stávající problémy s financováním; přesto je důležité, aby došlo k vyhodnocení mechanismu čistého rozvoje, aby tento mechanismus přinesl kýžený výsledek a nevedl pouze k tomu, že se budou podniky vyhýbat odpovědnosti za zvyšování energetické účinnosti;

19. podporuje proto vytvoření nového uceleného politického řešení, které by zlepšilo životní podmínky již tak zranitelného obyvatelstva díky globální strategii rozvoje s odpovídající hospodářskou pomocí; navrhuje, aby tato nová strategie byla založena na spojitosti mezi klimatickými změnami, správou přírodních zdrojů, předcházení katastrofám a odstraňováním chudoby.

POSTUP

Název	Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu
Referenční údaje	2004/2049(INI)
Příslušný výbor	ENVI
Výbor požádaný o stanovisko Datum oznámení na zasedání	DEVE 12.5.2005
Užší spolupráce	Ne
Navrhovatel Datum jmenování	Paul Vergès 24.5.2005
Projednáni ve výboru	14.7.2005
Datum přijetí pozměňovacích návrhů	30.8.2005
Výsledek závěrečného hlasování	pro: 32 proti: 0 zdrželi se: 0
Členové přítomni při závěrečném hlasování	Margrete Auken, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Alexandra Dobolyi, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, José Javier Pomés Ruiz, Toomas Savi, Pierre Schapira, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Paul Vergès, Anna Záborská, Mauro Zani
Náhradníci přítomni při závěrečném hlasování	Marie-Hélène Aubert, John Bowis, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomni při závěrečném hlasování	Carl Schlyter, Åsa Westlund, Jürgen Zimmerling

5. 10. 2005

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k tématu „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“
(2005/2049(INI))

Navrhovatelka: Rebecca Harms

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že změna klimatu je velkým a složitým problémem naší doby a má závažné důsledky pro životní prostředí, lidské zdraví, životní úroveň a regionální plánování,
 - B. vzhledem k tomu, že plné uskutečňování Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a Kjótského protokolu všemi stranami má v boji se změnou klimatu zásadní význam, i když opatření nebudou plně účinná, dokud se nenajde globální řešení, na němž se budou podílet velká ekonomická seskupení, která jsou odpovědná za velkou část znečišťujících emisí,
 - C. vzhledem k tomu, že k započítí snížování emisí veškerých skleníkových plynů je asi méně času, než se původně předpokládalo,
 - D. vzhledem k tomu, že k udržení globálního oteplení pod 2 °C by se mělo do roku 2050 množství emisí snížit v rámci celého světa o polovinu ,
 - E. vzhledem k tomu, že inovace a zavádění nových technologií je nejlepším způsobem jak dlouhodobě bojovat proti změně klimatu,
1. je pevně přesvědčen o tom, že by EU měla i nadále hrát vedoucí úlohu při vyjednávání mezinárodní úmluvy o režimu v rámci Kjótského protokolu po roce 2012, což by mělo zahrnovat všechny strany založené na společných ale rozdílných odpovědnostech, bez jejichž účasti je nemožné dostat emise pod kontrolu na globální úrovni; je přesvědčen, že přijetí jednostranných cílů Evropskou unií může mít nežádoucí účinky

na konkurenceschopnost průmyslu Společenství a může vyvolat obchodní spory;

2. vyzývá EU, aby stanovila cíl snížit domácí emise do roku 2020 o 15 % až 30 %, přičemž se vezmou v úvahu náklady a přínosy příslušných opatření a potřeba, aby větší úsilí vyvinuly země s více rozvinutým hospodářstvím;
3. uznává, že opoždění opatření zvýší riziko negativních vlivů na životní prostředí a vyžádá si vyšší náklady; dále trvá na tom, že snižování globálních emisí nesmí vést k jiným hrozbám;
4. zastává názor, že boj proti změně klimatu vytváří přínosy pro společnost i pro životní prostředí a přispívá k dosažení cílů lisabonského procesu a rozvojových cílů tisíciletí; je přesvědčen, že investice do obnovitelných energií a jejich vývoj přinesou nové možnosti pro zemědělství a lesnictví, více pracovních příležitostí, lepší zdraví, zvýšený rozvoj regionů, lepší využití místních a regionálních zdrojů a existujících vyspělých technologií a méně chudoby;
5. poukazuje na potřebu diverzifikovat směry výzkumu a preventivních opatření, aby nedocházelo k nepříznivým účinkům na lidské zdraví a bezpečnost, k záplavám, suchu, požárům, zejména v lesnatých a chráněných oblastech, ke snižování biologické rozmanitosti a k hospodářským ztrátám; vyzývá členské státy a Komisi, aby vzaly v úvahu význam lesů a zemědělství pro absorpci uhlíku, zpomalení eroze, vytváření zdrojů a v konečném důsledku k ovlivňování klimatu;
6. znovu připomíná, že EU může ušetřit až 40 % energie, avšak k dosažení tohoto záměru je třeba stanovit si závazné cíle;
7. upozorňuje na to, že při systematickém postupu by bylo možno do roku 2020 pokrýt 25 % spotřeby energie v EU z obnovitelných zdrojů energie;
8. zastává názor, že je důležité řešit problém prudce rostoucí poptávky po zmenšujících se zdrojích energie z ropy a z toho vyplývají nárůst ceny ropy, způsobem, který také pomáhá mírnit změnu klimatu; zastává názor, že zásadní význam má vyšší energetická účinnost, mezi jiným prostřednictvím trigenerace, a větší podíl obnovitelných zdrojů;
9. vyslovuje se, vzhledem ke složitosti problematiky, pro důkladné prozkoumání příčin a účinků změny klimatu; zastává názor, že finanční částky vyčleněné pro tento účel v rámci sedmého rámcového programu nejsou dostatečné; je přesvědčen, že je třeba hledat nová použití pro projekt Galileo - pro rychlé odhalování takových jevů, jako jsou požáry a záplavy;
10. vítá důraz, jaký Komise klade na inovaci, ale také by uvítal jasná, konkrétní opatření; lituje skutečnosti, že automobilový průmysl nebude schopen ve stanovené lhůtě splnit normu 140g/km; vybízí v delším horizontu ke stanovení normy 80 až 100 g/km; nabádá také k využívání systému obchodování s emisemi v automobilovém průmyslu, aby bylo možno dále snižovat emise při co nejnižších nákladech; vyzývá Komisi, aby přijala inovační opatření, která povzbudí průmysl k rychlejšímu snižování emisí skleníkových plynů z automobilů;

11. je znepokojen růstem nákladní dopravy; vyzývá Komisi, aby vypracovala odhad emisí CO₂ pocházejících z nákladní dopravy a nabádá Komisi, aby využila inovační prostředky ke zprůhlednění údajů o emisích CO₂ způsobených dopravou; je si vědom, že letectví je celosvětově zodpovědné za 4 až 9 % všech emisí skleníkových plynů a tyto emise rostou každý rok o 3 %; zdůrazňuje význam cílů směřujících k rychlému snížení emisí v letectví; upozorňuje na to, že tyto cíle - snížit emise skleníkových plynů z dopravy na celosvětové úrovni - by mohly zlepšit a zrovnoprávnit podmínky pro hospodářskou soutěž; vyzývá Komisi, aby posoudila důsledky cílů rychlého snížení emisí CO₂ v dopravním sektoru pro evropský průmysl;
12. doporučuje, aby byla přijata opatření k přizpůsobení naší společnosti vlivům počasí (lepší územní plánování, stavební předpisy, obrana před záplavami, geograficky diverzifikovaná výrobní centra, rezervní plány pro nepředvídané události atd.);
13. požaduje, aby se EU s větším úsilím zasadila o vývoj slibných technologických řešení ve spolupráci s dalšími předními globálními ekonomickými uskupeními;
14. vyzývá Komisi, aby zřetelněji ukázala cestu k dosažení ekonomických modelů s nízkými emisemi CO₂ a vypracovala plán, který kromě jiného naznačí očekávání ohledně využití vodíku a trvale udržitelných zdrojů energie; vyzývá Komisi, aby určila body, ve kterých vývoj a použití nových a čistých technologií zaostává.

POSTUP

Název	Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu
Číslo postupu	2005/2049(INI)
Příslušný výbor	ENVI
Výbor požádaný o stanovisko Datum oznámení na zasedání	ITRE 12.5.2005
Užší spolupráce	
Navrhovatelka Datum jmenování	Rebecca Harms 25.5.2005
Projednání ve výboru	13.7.2005 30.8.2005
Datum přijetí pozměňovacích návrhů	5.10.2005
Výsledek závěrečného hlasování	pro: 47 proti: 0 zdrželi se 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Ivo Belet, Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Giles Chichester, Den Dover, Adam Gierek, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Rebecca Harms, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Vincenzo Lavarra, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Umberto Pirilli, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Jean-Pierre Audy, María del Pilar Ayuso González, Dorette Corbey, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Erna Hennicot-Schoepges, Gunnar Hökmark, Lambert van Nistelrooij, Josu Ortuondo Larrea, Vittorio Prodi, Manuel António dos Santos, Alyn Smith, Hannes Swoboda, Roberts Zīle
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování	Sharon Margaret Bowles

POSTUP

Název	Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu	
Číslo postupu	2005/2049(INI)	
Základ v jednacím řádu	článek 45	
Příslušný výbor Datum, kdy bylo na zasedání oznámeno udělení svolení	ENVI 12.5.2005	
Výbory požádané o stanovisko Datum oznámení na zasedání	ITRE 12.5.2005	DEVE 12.5.2005
Nezaujaté stanovisko Datum rozhodnutí		
Užší spolupráce Datum oznámení na zasedání		
Návrh usnesení začleněný do zprávy		
Zpravodaj Datum jmenování	Anders Wijkman 7.4.2005	
Předchozí zpravodaj		
Projednání ve výboru	20.6.2005	12.7.2005
Datum přijetí	11.10.2005	
Výsledek závěrečného hlasování	pro:	40
	proti:	0
	zdrželi se:	2
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Georgs Andrejevs, Johannes Blokland, John Bowis, Frederika Brepoels, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Chris Davies, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Anne Ferreira, Alessandro Foglietta, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Mary Honeyball, Urszula Krupa, Peter Liese, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Vittorio Prodi, Guido Sacconi, Karin Scheele, Carl Schlyter, Richard Seeber, Jonas Sjöstedt, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Anders Wijkman	
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Hélène Goudin, Ambroise Guellec, Rebecca Harms, Kartika Tamara Liotard, Pál Schmitt, Renate Sommer, Andres Tarand, Phillip Whitehead	
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování		
Datum předložení – A6	20.10.2005	A6-0312/2005